

Nom de l'assignatura i Codi	GEOGRAFIA HISTÒRICA I CULTURAL, 25508 (només en grup 70)
Crèdits i Crèdits ECTS	Crèdits 5
Tipus d'assignatura	Obligatòria
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Enric Mendizábal Riera
	Despatx: B9/1050
	Correu electrònic: Enric.Mendizabal@uab.cat
	Horari tutories: per determinar

Objectius	
L'alumnat haurà de ser capaç d'escriure i reflexionar amb correcció sobre la importància que tenen els processos històrics per entendre la geografia del present des d'una perspectiva cultural.	
Continguts	
<p>La geografia és història, ja que és impossible entendre com és el món actual si no coneixem els processos que ens han dut al present. Així, aquesta assignatura és una introducció a la geografia històrica des d'una perspectiva cultural. La intenció de l'assignatura és mostrar diferents maneres d'interpretar el món al llarg del temps, sobretot a partir dels paisatges culturals. Com que no podem anar a llocs gaire llunyans per estudiar aquests paisatges, utilitzarem textos, mapes i imatges com substituïts del treball de camp. En aquest curs es farà una visió general del que és la geografia històrica i cultural, de quines han estat les principals aportacions en aquesta subdisciplina, de quins són els diversos camins a seguir dins aquesta subdisciplina, de quines utilitats pot tenir per a la geògrafa i geògraf d'avui l'estudi geogràfic del passat. Per seguir aquesta assignatura és convenient tenir coneixements generals de geografia, però també d'història i d'altres ciències socials, així com poder llegir en anglès i en llengües romàniques.</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducció <ul style="list-style-type: none"> Què és la geografia històrica i cultural El temps i la geografia Instruments: arxius, biblioteques, cartoteques, llibreries, Internet 2. La geografia dels viatges <ul style="list-style-type: none"> La història cultural dels viatges La història de la cartografia i els viatges Els paisatges dels viatges El Camino de Santiago 3. La geografia de les identitats <ul style="list-style-type: none"> Identitats, territori i cultura Nacionalismes i geografia Estudi de casos: Itàlia, Espanya, Catalunya... La geografia històrica de l'organització territorial de Catalunya 4. Els paisatges de la cultura <ul style="list-style-type: none"> Una geografia de la vida quotidiana: la casa, l'alimentació Llengua, religió, música Els paisatges de la mort: cementiris, guerres Estudi de casos: el barri de Gràcia de Barcelona 	
Avaluació	
<p>Per les dues convocatòries de l'assignatura s'haurà de fer el següent: un treball de curs (30% de la nota); comentari de tres lectures (30% de la nota); un mapa conceptual raonat sobre què és la geografia històrica i cultural (30%); participació en les discussions (10% de la nota). El treball de curs consisteix en realitzar una reflexió personal sobre els tres blocs temàtics de l'assignatura (viatges, identitat i paisatges) aplicada a la vida de cadascú/una. Amb cadascun dels i de les alumnes es veurà quins tres llibres poden ser més útils tot relacionant els seus interessos personals i els objectius de l'assignatura. El mapa conceptual es realitzarà a partir dels conceptes que l'alumnat cregui més fonamentals del material que es treballi durant l'assignatura.</p>	
Bibliografia i materials específics	
<p>Introducció (i manuals bàsics)</p> <p>BAKER, A.R.H. (2003) <i>Geography and History. Bridging the Divide</i>. Cambridge: Cambridge University Press</p> <p>BLUNT, A.; GRUFFUDD, P.; MAY, J.; OGBORN, M.; PINDER, D. [eds.] (2004) <i>Cultural Geography in Practice</i>. Londres: Arnold</p> <p>BUTLIN, R.A. (1993) <i>Historical Geography Through the Gates of Space and Time</i>. Londres: Edward Arnold</p> <p>CLAVAL, P. (1999) <i>La Geografía cultural</i>. Buenos Aires: Eudeba</p> <p>CRANG, M. (1998) <i>Cultural geography</i>. Londres: Routledge</p>	

DODGSHON, R.A. (1998) *Society in Time and Space. A Geographical Perspective on Change*. Cambridge: Cambridge University Press

GRAHAM, B.; NASH, C. [ed.] (2000) *Modern Historical Geographies*. Harlow: Longman

LOWENTHAL, D. (1998) *El pasado es un país extraño*. Madrid: Akal

MITCHELL, D. (2000) *Cultural Geography A Critical Introduction*. Londres: Sage

SHURMER-SMITH, P. [ed.] (2002) *Doing Cultural Geography*. Londres: Sage

TROCHET, J.R. (1998) *Géographie historique. Hommes et territoires dans les sociétés*. París: Nathan
Géographie et cultures. [París, Harmattan], 1992-

Documents d'Anàlisi Geogràfica (1999), [Bellaterra], núm. 34, dossier "Noves Geografies Culturals"

Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles (2002), [Madrid], núm. 34, monogràfic sobre Geografia Cultural. <http://www.ieg.csic.es/age/boletin.htm#34>

La geografia dels viatges

COSGROVE, D. [ed.] (1999) *Mappings*. Londres: Reaktion Books

NUCERA, D. (2002). "Los viajes y la literatura". A: GNISCI, A. [ed.]. *Introducción a la literatura comparada*. Barcelona: Crítica, p. 241-289

PARRA, M.; FIGUEROLA, M.C. [eds.] (2002). *El viatge com a font de saber*. Lleida: Universitat de Lleida

PIMENTEL, J. (2003). *Testigos del mundo. Ciencia, literatura y viajes en la Ilustración*. Madrid: Marcial Pons

SOUBLIN, J. (2003). *La segunda mirada. Viajeros y bárbaros en la literatura*. Barcelona: Tusquets

TORRES, M.P.; PÉREZ, A.; LOIS, R.C. [eds.] (1993) *Los Caminos de Santiago y el territorio*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia

ZUMTHOR, P. (1994) *La medida del mundo: representación del espacio en la Edad Media*. Madrid: Cátedra

La geografia de les identitats

ALCOBERRO, A. [cur.] (2000) *Identitat i territori: textos geogràfics del Renaixement*. Vic: Eumo

BURGUEÑO, J. (2003) *Història de la divisió comarcal*. Barcelona: Dalmau

CLAVAL, P. (1982) *Espacio y poder*. Mèxic DF: Fondo de Cultura Económica

FONTANA, J. (1994). *Europa ante el espejo*. Barcelona, Crítica

FONTANA, J. (2005). *La construcció de la identitat. Reflexions sobre el passat i sobre el present*. Barcelona: Base

GRAHAM, B.; ASHWORTH, G.J.; TUNBRIDGE, J.E. (2000) *A Geography of Heritage. Power, Culture and Economy*. Londres: Arnold

NOGUÉ, J. (1998) *Nacionalismo y territorio*. Lleida: Milenio (segona edició corregida i augmentada)

PIQUERAS, J.; SANCHIS, C. (1992) *L'organització històrica del territori valencià*. València: Generalitat Valenciana, Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports

SACK, R.D. (1986) *Human Territoriality. Its Theory and History*. Cambridge: Cambridge University Press

SAID, E.W. (1991). *Orientalisme. Identitat, negoció i violència*. Vic: Eumo [edició en castellà a l'editorial Libertarias, Madrid, 1990, i a l'editorial Debate, Madrid, 2002]

TAYLOR, P.J. (1999) *Modernities. A Geohistorical Interpretation*. Cambridge: Polity Press

VILAGRASA, J. [ed.] (2000) *Transformacions territorials a Catalunya (segles XIX-XX)*. Lleida: Pagès

Els paisatges de la cultura

AGUILÓ, M. (1999) *El paisaje construido. Una aproximación a la idea de lugar*. Madrid: Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos

ARNOLD, D. (2000) *La naturaleza como problema histórico. El medio, la cultura y la expansión de Europa*. Mèxic DF: Fondo de Cultura Económica

ATKINS, P.; SIMMONS, I.; ROBERTS, B. (1998) *People, Land and Time. An Historical Introduction to the Relations between Landscape, Culture and Environment*. Londres: Arnold

BENCARDINO, F. (1992). *Lingua, cultura, territorio: rapporti ed effetti geografici*. Bologna: Pàtron

CARNEY, G.O. [ed.] (2003) *The Sounds of People and Place*. Boston: Rowman&Littlefield

DUMORTIER, B. (2003) *Atles de les religions: creences, pràctiques i territoris*. Barcelona: Pòrtic

FERNÁNDEZ-ARMESTO, F. (2004) *Historia de la comida. Alimentos, cocina y civilización*. Barcelona: Tusquets

GLACKEN, C.J. (1996) *Huellas en la playa de Rodas. Naturaleza y cultura en el pensamiento occidental desde la Antigüedad hasta finales del siglo XVIII*. Barcelona: Ediciones del Serbal

MORETTI, F. (2001) *Atlas de la novela europea 1800-1900*. Madrid: Trama

MUIR, R. (2000) *The New Reading the Landscape. Fieldwork in Landscape History*. Exeter: University of Exeter Press

NOUSCHI, M. (2000) *Petit atlas historique du 20e siècle*. París: Armand Colin

O'BRIEN, J. (2000) *Atlas del estado de las religiones*. Madrid: Akal

UNWIN, T. (2001) *El vino y la viña. Geografía histórica de la viticultura y el comercio del vino*. Barcelona: Tusquets

WORPOLE, K. (2003) *Last landscapes: Death and the architecture of the cemetery of the West*. Londres: Reaktion